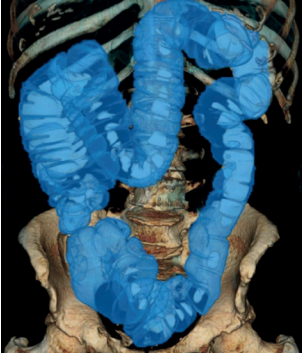

BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

BT Kolonografi – Sanal Kolonoskopi

Hasta Adı:

Doğ. Tarihi:

Sayın hastamız! Sayın hastamız!

Sanal kalınbağırsak incelemesi de denilen BT Kolonografisi, zarar vermeden kalınbağırsağın bütün olarak incelenmesini sağlayan, yerleşik bir radyolojik yöntemdir.

İnceleme, hem rahatsızlıkların açığa çıkarılması hem de kolonoskopiye alternatif olarak kalınbağırsak kanserinde tedbir olarak kullanılır. Bir bilgisayarlı tomografinin hazırlanmasına dayanır. Elde edilen veriler iki ve üç boyutlu görüntüler şeklinde işlenirler. Normal kalınbağırsak kolonoskopisinden farklı olarak bağırsağa fiziksel müdahale etmeden bilgisayarda kalınbağırsak görüntüleri üretilir. İnceleme genellikle hastalar tarafından çok iyi tolere edilir. Sakinleştirici ilaç, hatta narkoz verilmesine gerek yoktur.

İnceleme nasıl yapılıyor?

Bağırsakla ilgili hazırlık gerekiyor mu?

BT Kolonografisi, üç adımda gerçekleştirilir:

1. İncelemeden önce diyet ve müshil ilaçlarıyla bağırsak temizliği

Bütün bağırsak incelemelerinde olduğu gibi dışkı kalıntıları incelemenin sonuçlarını sınırlar, zira hastalıklar gizlenebilir veya uydurulabilir. Bu nedenle inceleyebilmek için kalınbağırsakta dışkı bulunmamalıdır. Bu yüzden incelemeden bir gün önce bağırsağı tamamen boşaltmak için bir müshil ilacı içilir. Ayrıca incelemeden önceki akşam bir kontrast madde de içilir.

2. Kalınbağırsağın CO2 veya havayla doldurulması

Kalınbağırsağı içeriden inceleyebilmek için onun düzleştirilmesi gerekir. Bunun için ince ve esnek bir bağırsak borusu dikkatlice göden bağırsağının 5-6 cm içine sokulur. Bu boru üzerinden bağırsak dikkatlice CO2 (karbondioksit) veya hava ile tamamen doldurulur. Bağırsağın doldurulmasıyla karında hafif bir şişkinlik hissi ("midede gaz") oluşur ve bazı hastalara bu nahoş, bazen de ağrılı bir his verir. Olası bağırsak kramplarını önlemek amacıyla doldurma işleminden önce bir ilaç (Buscopan) verilir. İncelemenin tamamı boyunca uzman personel kontrolü altında olursunuz.

3. Karın bölgesinin BT incelemesi

Şimdi önce karın üstü sonra sırtüstü durumunda, havayla dolu kalınbağırsak dahil bütün karın bölgesinin, kayıt süresinin 5-15 saniye olduğu düşük doz bilgisayarlı tomografisi çekilir. Bağırsakla ilgili değerlendirme için toplardamara enfüzyonla kontrast madde verilmesine gerek yoktur ama bazen karın bölgesindeki diğer organlarla ilgili değerlendirme için bu gerekli olabilir. İncelemenin tamamı 10-15 dakika sürer. Ardından bağırsak borusu çıkarılır, inceleme bitmiştir. Bağırsaktaki hava veya CO2 (karbondioksit) doğal yollarla çıkar veya emilir. İncelemeden sonra normal yeme içmeye dönülür.

İncelemenin tanısalları ve sınırları:

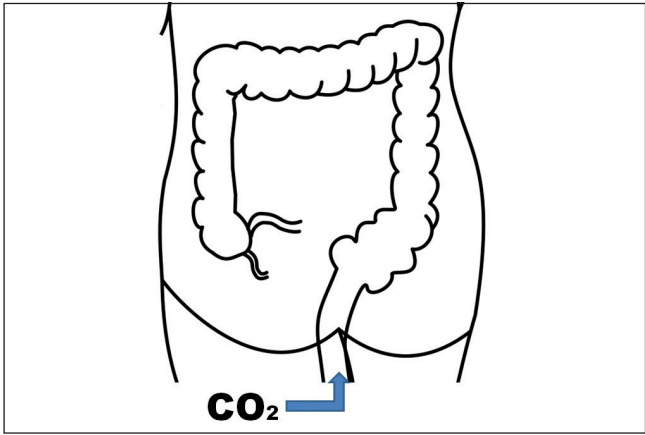
BT kolonografisi genel kabul görmüş bir işlemdir. Özellikle normal bir bağırsak kolonoskopisinin mümkün olmadığı veya tam olarak gerçekleştirilemediği hastalara uygundur. Alternatif olarak, normal bağırsak endoskopisini reddeden hastalarda kalınbağırsak kanseri tedbiri olarak da kullanılabilir.

BT kolonografisi, 1 cm veya daha büyük çapta klinik olarak anlamlı kalınbağırsak poliplerinin ve kalınbağırsak kanserinin bulunmasında normal bir kalınbağırsak kolonoskopisiyle eşdeğerdedir. 6 mm'nin altındaki küçük poliplerde BT kolonografisi, tanı oranı açısından bağırsak kolonoskopisiyle boy ölçüşemez. Ama bu bulgulara çok az bir önem atfedilir.

Hastalıklı bir değişiklik görülürse bu değişiklik bu yöntemle ortadan kaldırılamaz. Daha ileri bir bağırsak endoskopisi ve polip çıkarma veya bir doku örneği alınması gerekli olur.

Hangi komplikasyonlar görülebilir?

1. Bağırsakta perforasyon
2. Kanama
3. Enfeksiyon

Çok nadir vakalarda bağırsak duvarı hava veya CO2 ile doldurma nedeniyle önceden hasarlı olan yerlerde yırtılabilir (bağırsakta perforasyon) veya bağırsakta kanama görülebilir. Bu risk oldukça düşüktür (yak. 3700'de 1 hasta)¹. Bazı vakalarda bağırsakta perforasyon nedeniyle ameliyatı zorunlu olabilir (12.500'de 1) ^[1].

BT incelemesinde röntgen ışınlarıyla radyasyon yüklenir. BT'de kullanılan röntgen ışınlarının yol açtığı risk çok düşüktür. Tedavi eden doktorunuz sizi BT incelemesi için sevk etti, çünkü bu inceleme tanısallık olarak önemlidir. Tıbbi yararı, müteakip bir hastalık riskinden (radyasyon nedeniyle) çok daha fazladır.

Bağırsakların sakinleştirilmesi için bir ilaç verildiğinde bu ilaç, ağız kuruluğu, kalp hızında artışa veya gözün uyum sağlama kabiliyetinde (okumada kısıtlama) bozukluğa yol açabilir. Bu durumda inceleme bittikten sonra 45 dakika boyunca araç kullanmak yasaktır.

Dar açılı glokom ("karasu") veya yüksek göz basıncı varsa incelemeden önce doktorunuza bilgi verin.

Kadınlar, hamilelik olasılığı varsa her zaman tedavi eden doktora ve radyolojik danışmanına (RT veya radyolog) bunu bildirmelidir zira bu inceleme biçimi, acil durumlar dışında, hamile kadınlara önerilmez.

Bağırsak temizliği

Sadece temiz bir bağırsak değerlendirilebilir!

Bu nedenle mutlaka uygun bir hazırlık zorunludur. **Hazırlık için farklı seçenekler olduğundan inceleyen departmanın vereceği özel talimatlara uyulmalıdır!** İlaç alıyorsanız, bağırsak boşaltma nedeniyle ilacın etkilerinin kaybolabileceğini veya kısıtlanabileceğini unutmayın. Bu örneğin doğum kontrol yöntemi için verilen hap veya kan inceltici ilaçlar için geçerlidir. Doğum kontrolü için bir sonraki adet kanamasına kadar ilave önlemler alınması önerilir. Bunu ve kontrendikasyonlar ve yan etkileri tedavi eden doktorunuzla görüşün.

İncelemeden önce önemli sorular:

Boy (cm): Kilo (kg):

Aşağıdakilerle ilgili Aile/Anamnez

Kalınbağırsak kanseri	☐ Hayır	☐ Evet	
Polipler	☐ Hayır	☐ Evet	
Kronik olarak enfeksiyonlu bağırsak	☐ Hayır	☐ Evet	
havsteartliikklüalerır bağırsak hastalığı	☐ Hayır	☐ Evet	
Bağırsakta perforasyon	☐ Hayır	☐ Evet	
Bağırsak tıkanması	☐ Hayır	☐ Evet	

Semptomlar:

İshal	☐ Hayır	☐ Evet	
Ateş	☐ Hayır	☐ Evet	
Kabızlık	☐ Hayır	☐ Evet	
Fıtık	☐ Hayır	☐ Evet	

Önceki kalınbağırsak incelemeleri?

Hangileri/ne zaman?	☐ Hayır	☐ Evet	
– Tam:	☐ Hayır	☐ Evet	
– Eksik:	☐ Hayır	☐ Evet	
Bağırsak röntgeni:	☐ Hayır	☐ Evet	

Önceden ameliyatlar: karın bölgesi, leğen veya mide bağırsak yollarında. Hangileri?

(örn. apandisit ameliyatı?)	☐ Hayır	☐ Evet	
Yapay anüs?	☐ Hayır	☐ Evet	
Radyasyon tedavisi?	☐ Hayır	☐ Evet	

Alerji:

Röntgen kontrast maddesi	☐ Hayır	☐ Evet	
Butilskopolamin/Buscopan	☐ Hayır	☐ Evet	
Diğer alerjiler:	☐ Hayır	☐ Evet	

Glokom

(karasu, yüksek göz içi basıncı)?	☐ Hayır	☐ Evet	
-----------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	-------

BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

BT Kolonografi – Sanal Kolonoskopi

Bilgilendirme görüşmesi

Aşağıda imza atarak bu broşürün metnini okuduğumu ve anladığımı onaylıyorum.

Soruları en iyi bilgimle cevaplandırdım. Şahsi bir görüşmede bana riskler açıklandı ve sonraki sorularım yeterli biçimde cevaplandırıldı. Önerilen incelemenin yapılmasını onaylıyorum.

	
Hasta ve/veya yasal temsilcisinin imzası	Doktorun adı ve imzası
Tarih / saat	MTD'nin adı ve imzası

İncelemeden önce bu formu sizinle ilgilenen tıbbi-teknik uzman personele iletmenizi rica ediyoruz.

Bilgilendirme görüşmesiyle ilgili doktorun notları	Hastanın adı	
Hasta incelemeyi onayladı	Evet ☐	Hayır ☐

İncelemenin reddedilmesi durumunda hastaya olası dezavantajlar hakkında bilgi verildi.